No. 24. DONDERDAG 25 FEBRUARIJ. 1858.

VIJF EN DERTIGSTE JAARGANG

PROVINCIALE DRENTSCHE EN ASSER COURANT.

De uitgave dezer COURANT geschiedt op DINGSDAG, DONDERDAG en ZATURDAG. De prijs is per *drie maanden* te Assen ƒ 2,30 buiten Assen franco per post ƒ 2,45. — De prijs der Advertentiën is van 1 tot 5 regels ƒ 1,00 en voor elken regel meer 15 cent behalve 35 cent zegelregt.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS der gemeente Assen

doen te weten,

dat door den Militieraad voor de ligting 1858 in deze provincie de navolgende lotelingen uit deze gemeente zijn vrijgesteld van de dienst

Voor altijd:

Jacobus Postema, klasse 1854 no. 22;
Jan Philips, klasse 1854 no. 30, en
Pieter Lunshof, klasse 1854 no. 35, als te klein.
Jacob Boer, klasse 1855 no. 38, wegens volbragte broederdienst, en
Arnoldus Ernens, klasse 1856 no. 44, wegens cataract aan 't regteroog.

Voor een jaar:

Gerrit Lutgers, klasse 1854 no. 25, als bijziende.
Albert Pol, klasse 1854 no. 32, op broederdienst.
Hendrik Jan Baakman, klasse 1855 no. 28, als kostwinner zijner moeder-weduwe.
Roelf Roelfsema, klasse 1855 no. 37, als buitenlandsch zeevarende.
Hendrik Schreuder, klasse 1856 no. 26, als te klein.
Cebes Hofstede, klasse 1856 no. 29, wegens broederdienst.
Jan Ebeling, klasse 1856 no. 30, als te klein.
Egbert Dilling, klasse 1856 no. 38, en
Petrus van der Reijns, klasse 1856 no. 39, op broederdienst.
Jan Ebeling, klasse 1856 no. 45, als te klein.
Hendrik Tinholt, klasse 1856 no. 48, wegens wangestalte der borst.
Geert Uges, klasse 1857 no. 41, wegens broederdienst en te klein.
Johannes Gerhardus Franke, klasse 1857 no. 44, als te klein.

Assen den 17 Februarij 1858.

Burgemeester en Wethouders voorn.,
De Burgemeester,
VAN DER FELTZ.
De Secretaris,
G. L. W. VOS.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der gemeente Assen doen te weten, dat het kohier van den hoofdelijken omslag dezer gemeente voor het jaar 1858 voorloopig is vastgesteld en dat het ter secretarie voor een ieder ter inzage zal voorliggen gedurende veertien dagen, ingaande den 1 Maart eerstkomende. Geschiedende deze aankondiging om de aangeslagenen in de gelegenheid te stellen om, des verkiezende, hunne bewaren intebrengen.

Assen den 24 Februarij 1858.

De Burgemeester
VAN DER FELTZ.
De Secretaris
G. L. W. VOS.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS der gemeente Assen doen te weten, dat het kohier der belasting op de honden in deze gemeente voor 1858, zooals hetzelve voorloopig werd vastgesteld, voor een ieder ter Secretarie ter inzage zal voorliggen, gedurende veertien dagen, ingaande den 1 Maart eerstkomende. Geschiedende deze aankondiging, opdat een ieder van zijn aanslag kennis kan nemen, om des verkiezende binnen tijds zijne bezwaren bij den Raad in te brengen.

Assen den 17 Februarij 1858.

De Burgemeester,
VAN DER FELTZ.
De Secretaris,
G. L. W. VOS.

OVERZIGT

der Belangrijkste Gebeurtenissen.

25 Feb.

De verwerping van de wet, betreffende de zamenzweringen, in het Engelsche Lagerhuis en de aftreding van Lord *Palmerston* en zijne ambtgenooten, zijn nog steeds de hoofdonderwerpen van alle politieke gesprekken en van alle politiek geschrijf in Europa.

Wij zullen onze lezers zeker geene ondienst doen, met hun nog het volgende mede te deelen omtrent het gebeurde in de belangrijke zitting van het Lagerhuis, waarin de verwerping van de bedoelde wetsvoordragt plaats had.

Na de beantwoording van enkele interpellatiën heeft Lord *Palmerston* de tweede lezing voorgesteld van de wet, betreffende de zamenzweringen, en gaf hij zijn leedwezen te kennen over de dwaling, waarin sommigen verkeerden, die de voordragt beschouwden als een tegen de vreemdelingen gerigten maatregel. De wet was zoowel op deze als op de Engelschen van toepassing; daarbij wordt aan de uitvoerende magt geen arbitrair regt gegeven, evenmin als het regt van uitzetting. Het deed Spr. leed, dat uit de aangevangene instructie, in zake den aanslag van 14 Jan., was gebleken, dat onderdanen van H. M. zich schuldig hebben gemaakt aan medepligtigheid daaraan, en het was dus pligt der Regering, om te voorzien in eene leemte, welke ten opzigte van dergelijke misdaden in onze wetgeving bestaat. Sprekende van mededeelingen, welke gewisseld zijn tusschen de Engelsche en Fransche regeringen omtrent deze belangrijke kwestie, zeide Spr. dat laatstgenoemde onderrigt was, dat H. M. regering geene wijziging in de in Engeland vigerende wetten, betreffende de vreemdelingen, zoude brengen. Spr. verdedigde vervolgens het gedrag der regering, ten opzigte van de onderhandelingen, welke tusschen de beide gouvernementen hebben plaats gehad.

De heer *Milner Gibson* stelde daarop de volgende motie voor: „Het Huis heeft met veel leedwezen vernomen, dat men verzekert, dat de jongste aanslagen tegen het leven van den Keizer der Franschen, in Engeland zijn georganiseerd, en het drukt zijnen algeheelen afschuw uit over dergelijke misdadige pogingen; dit Huis is ten allen tijde bereid er in behulpzaam te zijn, om elke leemte aan te vullen, wier bestaan in de crimineele wetgeving bewezen mogt zijn, maar het kan het evenwel niet anders dan betreuren, dat Hr. Ms. regering, alvorens het Parlement uit te noodigen de wet op de zamenzweringen te wijzigen, niet gevoeld heeft, dat het haar pligt was, eenig antwoord te geven op de belangrijke dépêche, onder dagteekening Parijs 20 Jan., ontvangen en aan het Parlement medegedeeld."

Onderscheidene leden hebben deze motie bestreden en verdedigd. Lord *Palmerston* keurde dezelve ten hoogste af. Hij zag geene enkele nieuwe beweegreden tot verwerping der wet. Hij protesteerde ook tegen de bewering, dat de dépêche van den graaf *Walewski* beleedigend voor Engeland was. Spr. zeide, dat het waar was, dat vreemdelingen misbruik van Engelandsch gastvrijheid hadden gemaakt en openlijk den moord hadden gepredikt. Doch is deze in de depêche vervatte bewering tegen het Engelsche volk gerigt? In geenen deele. In Frankrijk, wordt in de depêche gezegd, is datzelfde regt van asyl heilig, doch daar zouden pogingen als die in Engeland, worden vervolgd en gestraft. Hij hoopt ten slotte, „dat het Huis zich niet door verkeerde voorstellingen zal laten misleiden, maar zich ten gunste verklaren van een maatregel, waarvan het gevolg moet zijn de bestendiging onzer betrekkingen met Frankrijk, onzen magtigen nabuur en grooten bondgenoot."

Het Huis ging alsnu tot de stemming over, welke tot het volgende resultaat leidde: Voor het amend. van den heer *Milner Gibson* 234; tegen 215 stemmen; meerderheid ten gunste van het amend. 19. De wetsvoordragt is dus verworpen.

De uitslag der stemming is met daverende toejuichingen in het Lagerhuis ontvangen geworden. Verscheidene afgevaardigden hebben door het opwerpen hunner hoeden hunne blijdschap aan den dag gelegd. Buiten het gebouw was de geestdrift nog grooter. Voor de bureaux van sommige dagbladen werd onmiddelijk het beknopt verslag der zitting, met de woorden *Nederlaag der regering* in groote letters daarboven, aangeplakt.

Lord *Derby* is door de Koningin, die het aangeboden ontslag van het Ministerie *Palmerston* aannam, belast met de zamenstelling van een nieuw Kabinet. Hij heeft echter, volgens de laatste berigten, nog te vergeefs gezocht naar een volledig stel collegas; deze wil niet met dien en gene niet met een ander zitting nemen.

Wat zal het gevolg zijn van het wetsvoorstel van Lord *Palmerston* en van de optreding van een nieuw Ministerie?

De een zegt: het Engelsch-Fransch verbond zal er door verzwakt worden; anderen beweren: het zal verbroken worden, niettegenstaande het voor de eeuwigheid was aangegaan, en nog weder anderen verzekeren: de vriendschap tusschen Engeland en Frankrijk zal er geene verkoeling door ondergaan.

Wie zal zeggen, wat van dit alles gebeuren zal?

Een zou hierop met juistheid kunnen antwoorden, maar die een, het is de magtige Keizer der Franschen, is niet gewoon veel van zijne overleggingen, besluiten en voornemens te openbaren.

Veel zal natuurlijk er van afhangen, of een nieuw Ministerie tot stand komt, of dit, zooals sommigen voorspellen, het Parlement zal ontbinden, en welke gedragslijn hetzelve volgt ten aanzien van het aanzoek van Frankrijk, om de wetgeving nopens de vreemdelingen krachtiger te maken.

Het gebeurde zal zeker het Engelsch-Fransch verbond niet versterken, maar dat daarvan eene oplossing van de voor de eeuwigheid geslotene vriendschap het gevolg zal zijn, gelooven wij niet.

Engeland en Frankrijk beide hebben er te veel belang bij, om goede vrienden te blijven.

Groot-Brittanje moet al zijne krachten bezigen in Indie en China, en een oorlog met Frankrijk zou voor hetzelve thans al zeer ongelegen komen.

Frankrijk is magtig, heeft een groot en geoefend leger, dat zeer tegen Engeland schijnt te zijn ingenomen; het heeft eene marine, die, hoewel niet geheel en al zoo talrijk als de Engelsche, met deze een kans zou kunnen wagen; het bezit eene vloot van stoombooten, die spoedig een vrij aanzienlijk leger naar een onbewaakt punt van Albions krijtbergen kan overbrengen: maar het heeft een vijandin, die slechts wacht op de hulp van Engeland, om de wapenen weder tegen *Louis Napoleon* op te vatten, het is de revolutie, het zijn de communisten, socialisten, republikeinen, liberalen, in één woord, de ontevredenen met de tegenwoordige orde van zaken, wier aantal dagelijks aangroeit, hoe strengere maatregelen *Napoleon* neemt, en hoe meer zijn bestuur naar het militair despotisme begint over te hellen.

Te oordeelen naar hetgeen wij uit Frankrijk hooren, zou men zeggen, dat het geheele volk is ingenomen met *Napoleon*. Maar wie mogen alleen spreken? Zij, die den lof uitbazuinen van de tegenwoordige regering. De anderen zwijgen, en, zoo ze al spreken, zitten zij spoedig achter de tralien of wel ze worden overgebragt naar de doodelijke streken van Cayenne.

Maar Frankrijk herbergt daarom toch een vulcaan in zijn boezem, getuige de strenge maatregelen, die de Keizerl. Regering neemt, en die bijna gelijk staan met eene in staat van beleg-verklaring; getuige de talrijke geheime genootschappen; getuige de vele processen wegens zamenspanning; getuige eindelijk de laatste aanslag op 's Keizers leven, die niet zou zijn ondernomen, zoo de bedrijvers niet de zekerheid hadden, dat onmiddelijk daarna de revolutie zou uitbarsten. De Fransche Regering is ook zoo van dit laatste overtuigd, dat de strenge maatregelen, die ze neemt, nog minder strekken om het leven des Keizers te beveiligen als ze gerigt zijn tegen de revolutionairen, wier aanwezen en stoutheid op nieuw zijn gebleken.

Al die ontevredenen wachten slechts op Engelands hulp, om den vulcaan op Frankrijks bodem te doen uitbarsten; de uitgewekenen in Engeland, eene schaar roekeloozen, tot het uiterste gebragt en van welke de meesten niets te verliezen, maar alles te winnen hebben, zouden zeer spoedig, met Engelsch goud in den zak, een inval wagen.

En het Fransche leger? Wel schijnt het ingenomen tegen Engeland, wel hebben de officieren, voor wie het Keizerrijk snelle bevordering, goede belooning en vele ridderorde's oplevert, hunne aanhankelijkheid aan den Keizer in tal van adressen te kennen gegeven. Maar de soldaten? Zullen deze tegen landgenooten willen strijden?

Dat is de vraag.

Napoleon, wij gelooven het stellig, heeft evenveel reden om Engeland te vriend te houden, als Engeland om op *Napoleons* vriendschap prijs te stellen en daarom .... zullen zij vrienden blijven, al zijn ze ook koele vrienden, of als de hond en de wolf aan één touw gebonden

Als een bewijs, dat het gebeuren zal zooals wij voorspellen, voeren wij aan, dat de Fransche gezant, de heer *de Persigny*, die zich in Frankrijk bevond, den last heeft ontvangen, om onmiddelijk naar Engeland terug te keeren.

Overigens is er weinig nieuws, of liever het ander nieuws trekt weinig aandacht.

De nieuwe verkiezingen voor de kamer der afgevaardigden, in Sardinie zijn op éene na, allen liberaal uitgevallen, en als eene inderdaad opmerkelijke bijzonderheid mag worden opgeteekend, dat nadat de heer *Solar della Marghrita*, het bekende hoofd der klerikale partij, in vier distrikten was gekozen en hij voor één geopteerd had, twee van de overige distrikten liberale afgevaardigden naar de kamer hebben gezonden.

Uit China wordt gemeld, dat de Engelschen te Canton den barbaren-vreter *Yeh*, als arbeider vermomd en vergezeld van een Tartaarsch Generaal, gevangen genomen hebben.

Het zou een kostelijke vangst zijn, maar wij stellen het zeer mogelijk, dat hier een vergis heeft plaats gehad, daar *Yeh* zich, naar ons oordeel, niet zoo gemakkelijk zou laten gevangen nemen, dewijl hij ruim tijd gehad heeft, om de stad te ontruimen en de Chinezen zeer vaardig zijn in het retireren, wanneer er gevaar komt.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

STATEN-GENERAAL.

Tweede Kamer.

Zitting van 22 *Feb.* Aan de orde is de voortzetting der beraadslagingen over de interpellatie van den heer *Thorbecke*, betreffende de spoorwegen.

De Minister van Binn. zaken vat het woord op tot beantwoording der vragen door den heer *Thorbecke* gedaan. Na te hebben verklaard, dat de Reg. het op het praktisch deel bijna geheel met den heer *Thorbecke* eens is, zegt de minister, dat toch in de redevoering van den interpellant eene beschuldiging doorschemert, alsof het de bedoeling der Regering ware op eenmaal een geheel spoorwegnet over het land uit te spreiden. Het is nooit haar voornemen geweest, om zoodanige groote spoorwegondernemingen op eens tot stand te brengen, waartoe de aanwending van belangrijke kapitalen zou worden gevorderd. Het doel is geweest, om de geheele rigting niet slechts in gedachte vast te stellen, maar hare gedachten deswege te openbaren. Nu heeft men gemeend, dat, zoo men met éene baan ware te voorschijn gekomen, men dan alle moeijelijkheden en den oorlog van adressen had verhoed. Het is mogelijk, dat dit het geval zou geweest zijn, maar zoo men met eene enkele lijn te voorschijn ware gekomen, dan had men het ontwerp en de inzigten der Regering wenschen te vernemen, ten opzigte van de andere lijnen; dan zouden die localiteiten, welke niet in de lijn waren opgenomen, zeker niet hebben gezwegen en dan zouden de belanghebbenden zich eveneens hebben doen hoo-

ren. Als de Spreker nu van afzonderlijke lijnen gewaagt, dan is de Minister het niet volkomen met hem eens, zoo de Spreker namentlijk onder die afzonderlijke lijnen verstaat korte lijnen, gedeelten van den hoofd-ader van groote spoorwegen. Het is te vreezen, dat te veel korte lijnen het tot stand brengen van groote lijnen zouden kunnen benadeelen. De ondervinding heeft geleerd, dat de aanleg van korte lijnen zeer schadelijk werkt tot de uitvoering van groote plannen; dat zij schadelijk voor de opbrengst en de exploitatie zijn, en dat daar, waar sprake is van subsidie of garantie, de korte lijnen ook zeer schadelijk zouden zijn voor de belangen van de schatkist, want daaraan zou nooit die ondersteuning kunnen worden verleend, als aan geheele groote lijnen het geval zou kunnen zijn. Het is veel meer wenschelijk, dat men concessie verleene aan zoodanige afzonderlijke lijnen, die op zich zelven kunnen staan, en die als een goed geheel vormende mogen beschouwd worden. Ook kunnen spoorwegen geene goede finantieele uitkomsten opleveren als zij geene groote afstanden beloopen, de kleine lijnen kunnen te weinig opleveren. Reeds in 1852 heeft de heer *Stevenson* in het Engelsche Parlement verklaard, dat er slechts één redmiddel bestond om spoorwegen op goeden voet aan te leggen, dat is namelijk, om een te ver gedreven stelsel van afzonderlijke concessien voor te komen. Er moesten groote maatschappijen worden gevestigd, zoo men den ondergang van ondernemingen wilde verhoeden. De goede uitkomsten, die men in Frankrijk heeft verkregen, worden aan de groote lijnen toegeschreven, welke daar zijn tot stan gebragt. Wat aangaat het model, dat wij hier te lande zullen kiezen, de ondernemingsgeest behoeft noch in Engeland, noch in Amerika te worden aangespoord. Integendeel, daar zou die geest meermalen tot overdrijving kunnen leiden. In Frankrijk daarentegen was de zaak omgekeerd. Daar moest men de particuliere nijverheid opwekken en aanmoedigen. De Staat ging voor; de wet van 1812 zag het licht en middelen en crediet stonden ter beschikking van de particuliere industrie. Nederland en Pruissen leveren het bewijs op, dat het geen goede vruchten aanbiedt, als men alles aan de particuliere krachten overlaat. In Pruissen toch kwam weinig tot stand, totdat bij kabinets-order van 1842 eene meer krachtdadige ondersteuning van Staatswege werd bevolen. Ondersteuning van Staatswege kan dus vee Ibijdragen tot den aanleg van schoone banen.

De Min. heeft hierop betoogd, dat, ofschoon er 3 maanden zijn verloopen sinds de Kamer zich met de zaak reeds bezig hield, de ƒ 60,000 tot het doen van onderzoekingen eerst met 1 Jan. beschikbaar werden. In dien korten tijd heeft men dus niet zooveel kunnen doen als het publiek mogelijk verwachtte. Er moest toch eene keuze gedaan worden tusschen de verschillende lijnen, die ter sprake waren gebragt. De verschillende aanvragen moesten overwogen worden. De voorwaarden dienden te worden vastgesteld, waarop koncessien zouden kunnen verleend worden. Er moest eene keuze van terrein worden gedaan, het personeel tot de opnemingen gekozen, de instruktie ...geld en vastgesteld. Tot de noodzakelijkheid van de ... toene opnemingen, door enkelen ontkend, zal de Min. slechts een enkel voorbeeld bijbrengen, om de noodzakelijkheid aan te toonen, dat men hier eene vaste basis aanneme. In Maart 1857 zijn door eene onderneming de kosten voor zekere spoorweglijn geraamd op 30 a 32 millioen, terwijl volgens eene opgave in Febr. 1858, door dezelfde onderneming geschied, de kosten voor dezelfde lijn worden geraamd op 54 millioen. De eerste opgave heeft waarschijnlijk plaats gehad met het oog op de verkrijging van de kapitalen en de laatste met het oog op een rente-waarborg door den Staat. Men ziet dus, dat er eene vaste basis noodig is, om daarop eenig voorstel te kunnen doen steunen. Zelfs in de provincien, waar spoorwegen verlangd worden, bestaat groot verschil over de kosten en over de rigting. Een en ander dient te worden onderzocht. Naar gelang daarvan zullen er voorstellen kunnen worden aangeboden. Wat betreft de uitzigten, die wegens de aan te leggen lijnen bestaan, waaromtrent onderzoekingen en opnemingen zullen plaats hebben, het zijn deze: Harlingen, Leeuwarden, Groningen; — Leeuwarden, Meppel; — Groningen, Assen, Meppel; — Meppel, Zwolle, Deventer, Zutphen, Arnhem; — Arnhem, Nijmegen, ook ter aansluiting aan de lijn Zutphen naar Maastricht; — aansluiting Rotterdam; — Rotterdam, Dordrecht, Moerdijk; — Moerdijk, Breda, ter aansluiting naar Venlo; — Maastricht, Nijmegen. Bij gelegenheid van de overweging over die liniën, zal ook ernstig worden overwogen in hoe ver de aansluiting van Zeeland mogelijk is. Ten opzigte van den Zeeuwsch-Limburgschen spoorweg, die zaak bleef in de laatste maanden onveranderd. Aan de opgelegde verpligtingen is nog niet volledig voldaan. Den 31 Maart loopt de termijn daartoe ten einde. Is die tijd daar, dan zal de vraag ontstaan, wat men verder doen moet en of de aanvrage om ondersteuning aanleiding tot nieuwe schikking moet geven. De Regering kan geen bepaald uitzigt geven op medewerking der kapitalisten hier te lande, maar het is te verwachten, dat zij niet achter zullen blijven.

De Min. beantwoordt daarop de vragen omtrent de internationale spoorwegen. Daar de weg van Westervoort naar Rheine buiten subsidie is aangevraagd, kan de Reg. de ondernemers aan geene verpligtingen binden. Van Pruiss. zijde zijn omtrent de aansluiting geene bezwaren geopperd. De konferentie te Hannover zal in deze waarschijnlijk tot eene goede schikking leiden. Omtrent den weg van Kleef op Nijmegen zijn de onderhandelingen nog niet ten einde. In de aansluiting bij Leer is nog geene verandering gekomen. Daarover zal op de konferentie te Hannover beslist worden.

De Minister komt thans tot de motie van orde van den heer *Thorbecke*. Het eenige doel, zegt de voorsteller, is, dat er gehandeld worde. Daaruit schijnt dus te volgen, dat door de regering niet gehandeld is. In de interpellatie is dus eene verzwelijke beschuldiging tegen de regering gelegen. De Minister vreest, dat, zoo deze interpellatie al niet geschied is, om den ijver van het publiek tegen de regering op te jagen, dat doel toch niet zal worden gemist en dat dus sp.r. in zijn doel, door het gevolg der interpellatie, zal worden voorbijgestreefd. Hij zou dus ook niet wenschen, dat die motie van orde, zoo als zij is liggende, werde aangenomen.

Hierop hebben de heer *Thorbecke* en andere leden het woord gevoerd, om den Minister te beantwoorden. O. a. hebben de heeren *v. Deinse*, *Slicher* en *v. Eck* geklaagd over het ongunstig oordeel, dat de Reg. omtrent den Zeeuwsch-Limburgschen spoorweg velt. Toen heeft de Minister te kennen gegeven, dat deze de Regering zeer ter harte ging, en men hem dus verkeerd scheen begrepen te hebben. De motie verlangt, dat er met eene algemeene lijn zal worden begonnen, in dien zin kan hij er zich zeer goed mede vereenigen, en daar nu het doel van de motie niet scheen eene afkeuring van de handelwijze der Regering, zal de Minister zich niet tegen de aanneming meer verklaren.

De motie is daarop met algemeene stemmen aangenomen.

Nabij Holwerd in Friesland zijn Vrijdag j.l. plotseling 18 burgermeisjes te gelijk door het ijs gezakt. Gelukkig echter waren de jongelingen, die deze meisjes vergezelden, digt bij de hand, en beijverde ieder zich om het zeerst, zijn meisje uit het water te redden, hetgeen ook daar de vaart niet zeer diep was, na korte inspanning gelukte.

— In de zitting van de Tweede Kamer van 23 dezer zijn eenige rapporten over petitiën uitgebragt, betrekkelijk het aanhangig tractaat met België De discussiën daarover aan de orde gesteld zijnde, heeft de heer *Hoffman* voorgesteld, dat de Kamer zou overgaan in comité generaal. Na ondersteuning daarvan door vele leden, is de openbare zitting onmiddelijk opgeheven. Vervolgens is het wetsontwerp tot goedkeuring van het tractaat afgestemd met 62 tegen 1 stem, die van den heer *Forcest*.

Deze afstemming heeft geruchten van aftreding van het Ministerie doen ontstaan.

— Het heeft Z. M. behaagd, naar het voorbeeld der Fransche ridderorde van het Legioen van Eer, eene nieuwe klasse van ridders aan de orde van de Eikenkroon toe te voegen, onder de benaming van officier der orde; en onmiddelijk met dezen nieuwen rang der Luxemburgsche orde te begiftigen Hd. adjudant *A. E. Mansfelt* en den adjudant van Z. K. H. Prins *Frederik*, Jhr. *G. A. C. H. von Goedecke*. Aangaande den vorm en de versierselen van het nieuwe onderscheidingsteeken is nog niets bekend.

Zwolle, 18 Feb. Door Zr. Majs. commissaris in eene der provinciën opheldering gevraagd zijnde omtrent het regt verstaan van art. 18 der wet op het lager onderwijs, bepaaldelijk ten aanzien der vraag: „of, wanneer eene openbare school meer dan twee honderd leerlingen telt, den hoofdonderwijzer een hulponderwijzer en twee kweekelingen, dan wel twee hulponderwijzers zonder kweekeling behooren te worden toegevoegd," heeft de Minister van Binnenlandsche Zaken, bij missive dd. 2 Februarij 1858, geantwoord, dat de zin van dat artikel is als volgt: „Zijn er meer dan 70 leerlingen op de school, zoo wordt een kweekeling aangesteld; meer dan 100, dan vervalt de kweekeling en wordt hij vervangen door een hulponderwijzer; meer dan 150, zoo wordt den hulponderwijzer een kweekeling toegevoegd. Is het getal leerlingen tot meer dan 200 geklommen, zoo vervalt de kweekeling en wordt hij vervangen door een hulponderwijzer. Bij verdere opklimming wordt telkens voor 50 leerlingen een kweekeling aangesteld, die wegvalt en plaats maakt voor een hulponderwijzer, wanneer het getal leerlingen tot boven 100 is gestegen."

Veendam, 23 Februarij. Men berigt uit Aschendorf dd. 19 Febr. het volgende:

Te Bonde is voor eenige dagen een zoontje van 12 jaren, door zijn vader en stiefmoeder zoo slecht behandeld, dat hij bij andere menschen hulp gezocht heeft, en is na zijne terugkeering zoo mishandeld geworden, dat hij in het weeshuis is opgenomen en spoedig daarna overleed; zijn lijk is gekist en met zijne ouders, die geboeid waren, op een wagen, naar het geregt te Aurich gebragt.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

Goumez, die de eerste granaat naar des Keizers rijtuig heeft geworpen, en in den beginne zooveel kleingeestigheid aan den dag legde, en daardoor veel bijbragt tot ontdekking der waarheid, begint thans eene koelbloedigheid aan te nemen, die verwonderlijk is; hij bestrijdt de stukken van zijn proces met eene vaardigheid als van een advocaat. Geen der vier beschuldigden heeft cassatie aangeteekend van het arrest van verwijzing.

— Te Genua is een Engelschman in hechtenis genomen, als medepligtige aan den moordaanslag van den 14den Januarij. Hij is genaamd *Hodge*, en er zijn eenige papieren bij hem gevonden, waaruit blijkt, dat hij tijdens den aanslag te Parijs was. Hij is een boezemvriend van *Orsini* en een doodsvijand van *Mazzini*.

— Men schrijft uit Parijs van 20sten Feb.:

De bals houden nog niet op. Heden avond wordt bij graaf *Lehon* gedanst; Maandag avond geeft de Minister der Vereenigde Staten een groot bal. Doch de Zondag is aan godsdienstpligten gewijd, die naar het schijnt met de wereldlijke feesten zeer goed zijn overeen te brengen. Morgen zal pater *Felix* in O. L. V. kerk zijne leerredenen over de grondwaarheden van het Christendom aanvangen. Alleen manspersonen zullen in het ruim der kerk worden toegelaten.

De heer *Coeur*, bisschop van Troyes, zal de vaste-predikatiën op de Tuileriën houden.

— Gedurende de lijkplegtigheid voor *Lablache*, onlangs volbragt in de Madelaine-kerk, werden de toegangbewijzen, zonder welke niemand in het binnenste der kerk kan komen, voor den ingang als opera-kaartjes op de straat publiek verkocht. De geestelijken der Madelainekerk moesten aan dit schandaal een einde maken. Wat O. L. V. kerk betreft, daar heeft de aartsbisschop van Parijs het toegang verleenen op kaartjes reeds verboden.

— Prins *Napoleon* is van zijn paard gevallen en heeft zich den voet verwrikt, zoodat hij 14 dagen het bed zal moeten houden.

— De te Londen, op het vermoeden van medepligtigheid aan den aanslag van 14 Januarij, in hechtenis genomen *Simon François Bernard* is thans 41 jaar oud. Den 6 October 1848 werd hij door de regtbank der Seine tot eene boete van 100 fr. veroordeeld, ter zake dat hij, als voorzitter van de club Chabrol, een entréegeld van 10 centimes per persoon had geheven. Dit vonnis werd den 18 Nov. daaraanvolgende in hooger beroep bevestigd. Middelerwijl werd hij voor een dergelijk feit, als president der club Château des Brouillards, vervolgd doch vrijgesproken, op grond dat hij een vierde gedeelte der vergaderzaal kosteloos aan het publiek overliet. Het openbaar ministerie kwam van deze vrijspraak in hooger beroep, en het hof veroordeelde *Bernard* tot 100 fr. boete. Den 30 Nov. 1848 verscheen *Bernard* voor het hof van assises der Seine, wegens zijne in de club Chabrol gehouden redevoeringen; bij verstek werd hij tot zes maanden gevangenisstraf en 1000 fr. boete veroordeeld, welk vonnis echter den 9 Januarij 1849 veranderd werd in eene maand gevangenisstraf en 100 fr. boete. Den 5 December 1848 zag hij zich op nieuw tot 100 fr. boete verwezen, ter zake van het heffen van entréegeld in de club Lévis. Den 30 derzelfde maand had hij zich voor het hof van assises te verantwoorden wegens zijne in de club Château des Brouillards uitgesproken redevoering. Bij deze teregtzitting wierp hij een incident op en stelde exceptioneele conclusien, waarop de voorzitter hem uitnoodigde zich deswege nader te verklaren. „De ontwikkeling van het regtspunt laat ik aan mijn advocaat over," was zijn antwoord, „en ik behoud mij voor...." — „Dan ontneem ik u het woord," sprak toen de voorzitter. — „En ik," hernam *Bernard*, „ontneem u mijne tegenwoordigheid." En hij verliet de zaal. Hij werd bij verstek tot vijf jaren gevangenisstraf en 6000 fr. boete veroordeeld. Den 24 Januarij 1849 werd deze zaak in hooger beroep behandeld, en *Bernard* toen tot een jaar gevangenisstraf en 100 fr. boete veroordeeld. Den 9 Feb. 1849 veroordeelde het hof van assises hem tot vijf jaren gevangenisstraf en 2000 fr. boete, wegens zeer veel misdrijven door hem gepleegd in redevoeringen, gehouden in de club te Belleville en in het Comité de la Jeune France. De buitensporigheden in het spreken in de clubs die hij presideerde, en de misdrijven van dien aard door andere clubbisten gepleegd, hadden sints lang de aandacht der regering getrokken, en deze heeft, zoo als men weet, krachtens de wet van 19—22 Junij 1849, bekrachtigd en verlengd door die van 6 Junij 1850, het regt aan de vereenigingen van dien aard een einde te maken. Na het sluiten der clubs was *Bernards* tegenwoordigheid te Parijs niet meer noodig en zelfs gevaarlijk voor hem, omdat hij de vele veroordeelingen, waardoor hij getroffen was, moest ondergaan. Hij verliet Frankrijk en begaf zich naar Engeland.

ENGELAND.

Het officiele Chinesche orgaan bevat eene memorie van *Linhing*, bevelhebber van Kerin, aan den Keizer van het Hemelsche rijk, waarin verlof wordt gevraagd tot het oprigten van kruidmolens, ten einde hierdoor te beter het gebied van den Amur te beschermen tegen de invallen van de Russische barbaren, zooals de Chinesche kommandant hen gelieft te noemen. De Keizer van het Hemelsche rijk heeft deze memorie zeer gunstig opgenomen. Wanneer hieruit eenig conflict mogt ontstaan, dan kan dit gunstig zijn voor de Russische medewerking in den oorlog van Frankrijk en Engeland tegen China.

DUITSCHLAND.

Een koopman te Unna werd gedurig door het gezang van een buurjongen gehinderd, Onlangs nu zeide hij in zijn wrevel tot den knaap, dat hij liever naar Kurl in de kerk moest gaan zingen en zoo dikwerf hij dit zou doen, zou hij, de koopman, hem 25 silbergroschen geven. Sedert dien tijd heeft zich de jongeling geregeld elken zondag op eene mijl afstands naar Kurl begeven, en liet zich telkens na de dienst door den geestelijke een schriftelijk bewijs geven, dat hij gezongen had. Met dit document voorzien, vorderde de knaap de hem toegezegde belooning; die de koopman echter weigerde te betalen. Hierop kwam de zaak voor de regtbank en deze veroordeelde den koopman, om den knaap elken kerkgang met 25 silbergroschen te betalen. De veroordeelde heeft zich thans in hooger beroep voorzien. Ondertusschen blijft de knaap zich geregeld elken zondag naar Kurl begeven, om aldaar in de kerk te zingen, terwijl de koopman hardnekkig blijft weigeren, om zijne belofte voor het vervolg door eene herroeping in te trekken.

— De volgende ijzingwekkende moordgeschiedenis wordt door de *Ostd. Post* medegedeeld. Te Csonopolya (in Hongarije) leefde een 70jarige grijsaard in den derden echt met eene 40jarige vrouw niet in de beste overeenstemming. Op 23 Jan. ll. had hij twist met haar, die spoedig tot feitelijkheden oversloeg. Hij greep haar bij de haren, bond een touw daaraan vast, sleepte haar naar eene bedstede aan wier voeteneinde hij haar vastmaakte, kloofde haar met eene bijl den schedel in drieën, sloeg haar op 5 of 6 plaatsen de armen stuk, hakte haar twee vingers af, die op der het bed vlogen, ging op deze wijze eene wijl voort, nam toen een mes en bragt haar 16 steekwonden toe, en sneed haar eindelijk den hals af, zoodat het hoofd nog slechts met eenige spieren aan den romp hing. In het geheel heeft de vrouw, blijkens het *visum repertum*, 16 wonden, waarvan de meesten doodelijk, ontvangen. Na deze gruweldaad ontkleedde hij zich, legde zijne met bloed bevlekte kleêren onder het afgesneden hoofd der vrouw, wiesch zich en spoedde zich toen naar de kerk, om er de mis bij te wonen. Uit de kerk teruggekeerd, wilde hij eerst den schijn aannemen, alsof hij over den gepleegden moord verbaasd stond, maar de algemeene volksstem, die hem reeds vroeger den dood zijner beide eerste vrouwen ten laste gelegd en hem den bijnaam van Blaauwbaard gegeven had, hield hem onmiddelijk voor den dader, en het gelukte dan ook den middelerwijl er bijgekomen gendarmen, hem nog denzelfden dag tot eene bekentenis te brengen.

BELGIE.

Eene particuliere correspondentie uit Brussel van ... Feb. meldt ten aanzien van de bevalling van de Hertogin van Brabant o. a. het volgende:

Reeds sedert 4½ jaar gehuwd, is dit het eerste kind dat de hemel den hertog van Brabant heeft geschonken

De koninklijke familie als ook de natie hadden liever een zoon gewenscht, die het voortbestaan der dynastie tot waarborg zou verstrekt hebben. De laatste echter, namelijk de natie, ofschoon in den beginne teleurgesteld, heeft zich weldra getroost met het: *Il n'y a que le premier pas qui coute*, en meent, dat op deze bevalling wel meer zullen volgen. Een dagblad van dezen ochtend, *Le Télégraphe*, meent zelfs „als zeker” te kunnen aankondigen, dat het doorluchtige echtpaar ook spoedig een zoon zal hebben. Ofschoon ik nu den monarchalen ijver van den redacteur op zijne waarde schat, geloof ik toch, dat hij meer haast maakt, dan welvoegelijk is.

De jonggeborene princes heeft de namen ontvangen van *Louise Marie Amelia*, de eerste die van wijlen de koningin van Belgie, de twee anderen behooren aan de weduwe van koning *Louis Philippe*, die, naar men zegt, het kind ten doop zal houden. Het tijdstip van deze plegtigheid is nog niet bepaald.

ITALIE.

Uit Florence wordt dd. 1 Febr. geschreven: „Gisteren hadden wij een merkwaardig schouwspel, gelijk men het gelukkiglijk maar zelden ziet. De Arno, zoover zij door de stad loopt, was geheel toegevroren. Reeds sedert verscheidene dagen was zij vol drijfijs, terwijl op de stilstaande waters, met eene dikke ijskorst overtogen, schaatsenrijders hunne kunst beproefden, waartoe hun niet dikwijls hier gelegenheid gegeven wordt. De thermometer daalde op 8-9 graden onder nul. Sedert den winter van 1848 op 1849 en van 1850, weet men niet hier eene zoo hevige koude gehad te hebben. Algemeen is de vrees, dat de olijfboomen, die niet tegen zulk eene koude bestand zijn, veel geleden hebben, hetwelk een groot ongeluk zou wezen, daar duizenden en duizenden dezer boomen, die een voornaam bestanddeel van den landbouw-rijkdom van Toscane uitmaken, bij de laatste sterke vorst bevroren zijn. De nood der armen is bij de ongewone koude zeer groot, terwijl de verwarmingsmiddelen zeer duur zijn.”

NOORD-AMERIKA.

Aan officiële documenten der Amerikaansche regering worden de volgende statistieke opgaven ontleend: De Mormonen hebben in Europa ongeveer 95 zendelingen en een gelijk aantal in Azie, Afrika en de eilanden der Stille zee, behalve eene groote massa inlandsche „oudsten”, die op het vasteland van Amerika het veld van hun geloof bewerken. In de stad aan de groote Zuidzee bezitten zij slechts één weekblad, dat bijna 4000 exemplaren debiteert; een ander in Liverpool met wekelijks 22,000 exemplaren, voorts bladen in Swansea (Zuid-Wallis), in Koppenhage, Australie, Indie en een Fransch blad in Zwitserland. Het boek der Mormonen is tot dusver in de Engelsche, Deensche, Fransche, Duitsche en Italiaansche talen uitgegeven. Het aantal Mormonen, die over de geheele wereld verstrooid zijn, wordt op 480,000 begroot.

RUSLAND.

Uit St. Petersburg wordt gemeld, dat het volgende voorval aldaar veel sensatie had verwekt. De regering had namelijk kennis gekregen, dat de zich te St. Petersburg ophoudende ontslagen hofraad *Muchin* in een openbaar locaal voor de aanwezigen voorlezingen had gehouden uit een in het buitenland uitgegeven werk van misdadigen inhoud. Een ingesteld onderzoek en de bekentenis van *Muchin* hebben het feit geconstateerd, waarop de schuldige naar een der meest verwijderde gouvernementen verbannen en onder het toezigt der policie gesteld werd.

ASSEN, 25 Februarij.

TELEGRAFISCHE BERIGTEN.

—

's Hage, 25 Feb. Lord *Derby* heeft in Engeland een Ministerie gevormd; de bill nopens zamenzweringen zal waarschijnlijk nog worden aangenomen.

Amsterdam. Woensdag, 24 Feb. Op de beurs van heden was de slotkoers der **effecten** als volgt: *Nederl.* 2½ pCt. 64 percent. Dito 4 pCt 97 percent. — *Rusland* bij Hope en Comp. 1798 en 1815 5 pCt. 104¼ percent. — *Oostenrijk* Nieuwe Metallieken 5 pCt. 86 11/16 percent.

Granen en Zaden.

Koolzaad op het voorjaar lager, op het najaar hooger, op April f 402. — Raapolie williger, op zes weken f 39¾. — Graanmarkt onveranderd.

Door Z. Exc. den minister van justitie zijn aangesteld tot onbezoldigde rijks-veldwachters, de personen van *Paulus Jacobus Hazeloop* en *Jan Antoine Uhl*, beide wonende te Vledder.

— Door den heer Commissaris des Konings in deze Provincie is tot veldwachter te Assen benoemd, *Arend Jans Postuma*, wonende te Veendam, in te gaan op den 1 Maart aanstaande; en zijn te rekenen van dien datum eervol ontslagen, de veldwachters te Assen *Karel van Maaren* en *Jan Benink*, welke beide bij 's Rijks veldwacht zijn benoemd.

— Het contingent voor de Nationale Militie, ligting 1858, is voor deze Provincie bij kon. besluit bepaald op 250 man voor het gewoon contingent, onverminderd het buitengewoon contingent, bedragende 13 manschappen, zoodat in het geheel 263 manschappen moeten geleverd worden, en wel door *Anlo* 8, *Assen* 15, *Eelde* 4, *Gasselte* 6, *Gieten* 6, *Norg* 8, *Peize* 4, *Roden* 5, *Rolde* 4, *Smilde* 16, *Vries* 5, *Zuidlaren* 4, *Diever* 4, *Havelte* 7, *Meppel* 23, *Nijeveen* 3, *Ruinerwold* 5, *Vledder* 7, *de Wijk* 7, *Beilen* 9, *Dwingelo* 5, *Hoogeveen* 31, *Ruinen* 8, *Westerbork* 4, *Zuidwolde* 8, *Borger* 12, *Coevorden* 7, *Dalen* 10, *Emmen* 9, *Odoorn* 8, *Oosterhesselen* 3, *Sleen* 5 en *Zweelo* 3.

Coevorden, 19 Febr. Gisteren ochtend is in de gemeente Hardenberg overleden, in den ouderdom van 73 jaar, zekere G. W., van beroep schaapherder. Van dezen man, die, volgens de algemeene opinie, uit een zuinigheidsprincipe ongehuwd was gebleven, weet men zich niet te herinneren, dat hij ooit een stuiver voor tabak, noch voor iets wat niet tot de dringendste levensbehoeften behoort heeft uitgegeven. Van daar dan ook dat hij, naar men verneemt, door zijn 63-jarig herdersbedrijf, aan zijne familie de aanzienlijke som van p. m. f 12,000 heeft nagelaten. *Effectenbl.*

* 23 Februarij. Gisteren avond, omstreeks half elf ure, hoorde men hier eensklaps 't geklep der brandklok, en repte zich elk naar buiten, waar men ontwaarde, dat er eene hevige brand woedde, hoewel gelukkig niet binnen de stad. Bij nader onderzoek op de wallen zag men al spoedig de uitgebreide boerenbehuizing en schuur van *H. Blauwgeerts* te Klooster, onder deze gemeente, bewoond door *W. Nademolen*, in lichte laaije vlam staan. Reeds was men bezig alles omver te halen, daar bij de strenge vorst en hevige oostewind aan geen blusschen te denken viel. Behalve éene koe is de geheele levende have, bestaande in twee paarden, drie koeijen, een paar varkens, en eenige schapen, eene prooi der vlammen geworden, terwijl van de geheele inboedel, alsmede van het gezolderde koren, niets kon gered worden. In de alleen staande schuur — nog bij den vorigen eigenaar A. B. in gebruik — is mede voor p. m. f 300-„ aan koren, een nieuwe wagen enz. verbrand. Alleen het huis was verzekerd en nog wel ver beneden de waarde, zoodat drie onderscheidene eigenaren door dezen brand belangrijke schade geleden hebben.

* De commissie, die zich hier voor eenigen tijd heeft gevormd tot ondersteuning der stille armoede, werd heden, ongeacht de ruime wekelijksche bijdragen der burgerij, aangenaam verrast door eene buitengewone bijdrage van ruim f 100-„, welke bij de tegenwoordige strenge koude regt goed te stade komt. Openlijk brengt zij dan ook door deze namens hare verarmde natuurgenooten, warmen dank toe aan allen, die hiertoe zoo welwillend het hunne hebben bijgedragen.

* **Appelscha, 21 Febr.** Heden avond na de Godsdienstoefening mogten wij tot onze groote blijdschap van onzen geliefden leeraar ds. *Okken* vernemen, dat zich alhier eene commissie had gevormd, bestaande uit de Heeren *P. Reitsma*, *Jéén G. Stoker* en *A. Vondeling*, met het doel, om door geldelijke bijdragen der Gemeente, een nieuw kerkgebouw te stichten; mogt dit zoo lang gewenschte doel spoedig bereikt worden tot eer der Gemeente en tot voldoening dergenen, die zulk eene moeijelijke taak zich getroosten.

* **Delfzijl,** 21 Feb. Heden avond is in het schoolgebouw aan de Farmsummerpoort alhier, brand ontstaan, welke door dadelijk aangebragte hulp spoedig gebluscht is geworden; gelukkig dat de wind uit het oosten waaide, zoodat die afleidend was van het kruidmagazijn, hetwelk digt in de nabijheid der school staat.

* **Elp,** 22 Feb. Het nieuwe Oranje-Kanaal had jl. zaturdag bijna een menschenleven geëischt, gelijk het gegraven wordende N.-Willemskanaal reeds heeft gedaan. Een schaatsenrijder uit de gemeente Emmen liep dien dag in een gat; het mogt evenwel aan de onmiddelijk toegesnelde hulp gelukken, hem van den dood te redden. Vele ouders in deze omstreken zijn bevreesd, dat het Oranjekanaal nog slagtoffers zal eischen.

* **Norg,** 23 Feb. Dezer dagen zijn door onzen Heer Burgemeester, onder eene gepaste aanspraak, vier St. *Helena-medailles* uitgereikt en wel aan de H. H. van Ellinckhuizen, oud-kapitein, *J. Koedijk*, *J. Meijer* en *J. C. Frolik*, allen te Veenhuizen, die ze, mede onder gepaste bewoordingen, met blijschap aannamen.

***Meppel,** 23 Febr. De nieuwe wet op 't lager onderwijs schijnt vrij stiptelijk te zullen nageleefd worden, ten opzigte van dat artikel, waarin is bepaald, dat de onderwijzers geene ambten of bedieningen mogen bekleeden dan onder goedkeuring van heeren Gedeputeerde Staten, althans wij vernemen van verschillende zijden, dat aan onderwijzers, die eenig beroep zooals van winkelier enz. uitoefenen, reeds is aangezegd om zich daarvan te ontdoen, waaraan dan ook reeds eenigen onmiddelijk gehoor hebben gegeven; ofschoon wij zoo iets van den eenen kant niet afkeuren, moeten wij het toch van de andere zijde eenigermate bejammeren, omdat dergelijke onderwijzers daardoor in hun middel van bestaan zeer benadeeld worden; wij hadden wel gewenscht, dat de wet zoowel in 't een als in 't ander gelijktijdig in toepassing was gebragt; want wie oefenen in den regel een beroep of bediening bij hunne betrekking uit? Zijn het niet meest diegenen, wier inkomsten van de school karig en zeer bekrompen zijn, zoodat deze geen genoegzaam middel van bestaan opleveren?

En als hun dan nu de zoogenaamde bijzaken worden ontnomen en daarmede onafscheidelijk voor een groot deel het middel van bestaan, dan achten wij het niet minder billijk, dat ter verdere uitvoering der onderwerpelijke wet, aan de onderwijzers eene verhoogde jaarwedde volgens de nieuwe wet worde toegekend.

Onder anderen heeft de onderwijzer te IJ. zich reeds van zijn kruidenierswinkel moeten ontdoen, die hem misschien p. m. zooveel opleverde als zijne school; de voordeelen der school en die van dezen winkel verschaften gezamenlijk den onderwijzer en zijn gezin een middel van bestaan, hetwelk de school alleen niet naar vereischte kon doen; daarom vinden wij het in de onderwerpelijke gevallen dringend noodzakelijk, dat de gemeentebesturen ook met den meesten spoed de jaarwedden der onderwijzers verhoogen in verband met de nieuwe wet; want een onderwijzer drie jaren in kommervollen en onzekeren toestand als 't ware te laten verkeeren, zal niet alleen zeer treurig en nadeelig voor den persoon des onderwijzers en diens gezin zijn, zoo hij dit heeft, en dan is het zooveel te erger, maar vooral moet dit onberekenbaar schadelijk zijn voor de gansche gemeente.

* 24 Febr. Maandag werd hier van Havelte per wagen aangebragt eene 58jarige bedelaarskoloniste uit Veenhuizen, die met ontslag naar hare woonplaats te Weerd in Limburg terugkeerde. Zij gaf voor arm en behoeftig te zijn en niet te kunnen loopen. Door den ijver van twee onzer policiebeambten *Soer* en *Lamberts*, ontdekte men, dat zij in het bezit was van eene aanzienlijke hoeveelheid 5 en 2 francsstukken benevens van een kistje met gouden hals- en andere sieraden, die zij altijd gedurende haar verblijf in de kolonie zorgvuldig had bewaard. Het spreekt van zelve, dat zij nu verder in haar eigen onderhoud en reiskosten moest voorzien.

INGEZONDEN STUKKEN.

Een woord, gerigt aan allen, die belangstellen in 't lager onderwijs.

—

Wat zal voortaan mijn deel en lot zijn?

II.

Niet de Staat, maar de Gemeente zal voortaan de kosten van het lager onderwijs dragen.

Dat door deze wetsbepaling de Gemeente met een drukkenden last bezwaard wordt, is zonder twijfel; hoewel de Rijkslasten in evenredigheid van zelve zullen moeten verminderen, zoodat het evenwigt, ten deele althans, later zich zal herstellen.

Alle wetten, die als de regeling van 't onderwijs, gevoelig ingrijpen in de finantieele aangelegenheden der Gemeente, moeten noodwendig leiden tot eene zoo mogelijke bezuiniging.

Dat zal ook in deze 't geval worden.

„De lasten zijn reeds zoo zwaar,” hoort men hier en elders zeggen, „en nu de kosten voor 't onderwijs er bij... waar moet het toch heen?”

Er is iets van aan, en wij prijzen de Gemeentebesturen, die alles pogen aan te wenden, om den druk zoo min mogelijk te doen gevoelen, zonder daarbij aan de *bedoelingen- en eischen* der nieuwe wet op het onderwijs te *kort* te doen.

Het laatste zou het geval wezen, wanneer men het *inkomen* van den onderwijzer wilde *besnoeijen* en *beknibbelen.*

Maar wat bestuur zou dat willen doen?

Zeker niet dat, 't welk in het onderwijs belang stelt en den onderwijzersstand kent en achting toedraagt; zeker niet dat, waarin mannen geplaatst zijn, die, door opvoeding en ervaring geleid, elke verbetering en vooruitgang liefhebben; zeker niet dat, waarin mannen zitting hebben, wier maatschappelijke betrekking, beschaafde manieren en edele inborst, alles door hunnen invloed bezielen, opwekken, beschermen en uitvoeren, wat strekken kan, om degelijke burgers voor den Staat te vormen en de menschen tot hunne hoogere bestemming op te leiden.

Maar het is te vreezen dáár, waar de Gemeentebesturen zamengesteld zijn uit lieden, wier bekrompene denkwijze zich slechts bepaalt tot het *stoffelijke*, tot het *bloot materiëele*, die niet vragen: wat is dienstig en oorbaar, om het onderwijs aan zijne verhevene bestemming te doen beantwoorden, maar: hoe kan men het op de *goedkoopste wijze* doen geven.

Wij hoorden het zoo dikwijls en nog ter dezer dagen, zelfs door mannen, die aanspraak willen maken op verstand en verlichting, zeggen: „o, in die plattelands Gemeenten komt het er niet zoo juist op aan, als de kinderen daar maar lezen, schrijven, zingen en een weinig rekenen leeren, dan is 't genoeg.

Maar bij zulk beweren teekenen wij protest aan; want wij ontkennen het, dat dit genoeg is. De tijd, waarin wij leven, vereischt meer: het lager onderwijs moet ontwikkeling en opleiding zijn. Het kind van den behoeftige heeft daar even groote aanspraak op, als dat van den aanzienlijke; het onderwijs is voor allen, a l l e n moeten ontwikkeld en gevormd worden tot hunne hoogere bestemming en die ontwikkeling en vorming moet van de school uitgaan. Deugt het onderwijs op de school niet, wat zal er van den leerling worden, die bestemd is, om later het Maatschappelijk leven in te treden. Hoe meer men het volk met nuttige kennis en wetenschap verrijkt, hoe meer men het met bedachtzaamheid en zorg verlicht, des te meer werkt men de bedoelingen van den Grooten Opvoeder der menschheid in de hand. Verlichting kweekt orde en vrijheid, zonder welke geene Staat bestaan kan, en ontwikkelt tevens het rein menschelijke (de humaniteit) in den mensch, zonder welke hij God niet zien zal.

Neen, zulke bekrompene besturen begrijpen hunne gewigtige roeping evenmin als de pligten, die zij *o n d e r e e d e* beloofd hebben te zullen nakomen.

Elk Gemeentebestuur is naar de wet verpligt om voor *voldoend* onderwijs in zijne gemeente te zorgen, en zal dit voldoende zijn, dan moet het voor alles daarnaar streven: dat het bekwame onderwijzers — 't behoeven juist niet altijd geleerde te zijn — kiest en deze *onbekrompen* bezoldigt.

Moge de nieuwe wet ook nog zoovele bezwaren en lasten aan de gemeente opleggen de onderwijzer moet daardoor niet lijden; 't is buiten zijne schuld, dat de wet d u s gemaakt is.

Vervolg hierna.

Staphorst, 22 Feb. Terwijl ons schrijven in deze geachte Courant van den 16 Febr. j.l. niet juist is begrepen, zoo komen wij op hetzelve terug.

De nadruk hebben wij niet gelegd op: *„hetgeen gij wilt dat u de menschen doen, doet hun alzoo,”* maar op groote laster, ontstaan uit halstarrige, stoute, onkundige, veroordeelende waanwijsheid, enz. enz.

Bescheiden vragen wij: zijn groote lasteraars ook in het burgerlijke strafbaar?

Niemand kan dit betwisten. Zal men dezulken in het kerkelijke dulden?

De Bijbel is ons voorgegaan in straf over lasteraars te bevelen, 1 Tim. 1: 20. 1 Cor. 5: 11.

Nog iets. (Hoewel de geachte schrijver de toepassing der kerkelijke tucht niet afkeurt, zoo bedoelen wij natuurlijk ZEd. niet).

Wij stemmen zelfs in met de geachte Red., dat het bezwaarlijk is iemand af te snijden, nogtans leert de Christelijke zachtmoedige liefde, niet alle zonden ongestraft toe te laten, gelijk de inzender van het berigt, uitwerping van H. J. te R., 9 Feb., schijnt te willen, (dewijl dat berigt onwaar is).

Het tegendeel leert de Schrift in Math. 18: 15—18, 1 Cor. 5: 5 en 13: 2: Thess. 3: 14, 1 Tim. 6: 5, Tit. 3: 10, 2e Sendbr. van Joh.: 10. Insgelijks de Dortsche Synode 1618 en 19. Zie art. 71—81 catechismus, zondag 31, formulier der afsnijding.

Advertentien.

Heden beviel voorspoedig van eene DOCHTER H. SLINGENBERG, geliefde Echtgenoote van
C. J. VAN DER SCHEER.
Koevorden, 22 Feb. 1858.

De lessen

en **bijeenkomsten** van **ONDERWIJZERS** zullen weêr beginnen Zaturdag, 6 Maart, 's morgens 10 ure, in 't CONCERTHUIS te Assen.
Dr. NASSAU.

Melkboeren!

Nu kunt ge te koop krijgen tegen contante betaling ***zuirere onvervalschte LIJNKOEKEN***, tegen ***f 17–00 de 104 stuks***, bij
L. F. MULDERS
te Smilde.

De ondergeteekenden, weer ruim voorzien zijnde van allerhande **WOLLEN- en KATOENEN MANUFACTUREN, LAKENS, BUKSKINS, BEDDETIJK, VEEREN**, en al wat verder tot het vak behoort, — en door directe handel op de Brunswijker en Leipziger missen in staat tot buitengewoon aannemelijke prijzen te verkoopen — maken hunne geëerde begunstigers hierop opmerkzaam; hopende zij zich, door promte en civiele behandeling, meer en meer het reeds zoolang in hen gestelde vertrouwen waardig te maken.

Tevens bieden zij TE KOOP aan: een zoo goed als nieuw, doch niet geheel completen **GRUTMOLEN**, waarvan het **RAD**, — zeer geschikt voor een ***Karnmolen*** — ook afzonderlijk te bekomen is.

Coevorden, 21 Febr. 1858.

de Firma { D. ROOS. J. POLAK.

Voor $3\frac{1}{2}$ Cent per Week

kan men bij den Uitgever H. C. A. CAMPAGNE te Tiel en verder bij alle Boekhandelaren inteekenen op het *EVANGELISCH PENNING-MAGAZIJN*, Maandschrift ter verspreiding van Evangelisch licht en aankweeking van Evangelischen zin onder alle standen. Dit Tijdschrift, waarvan met roem bekende Predikanten den inhoud leveren, is het GOEDKOOPSTE, dat van dien aard hier te lande bestaat.

Den eersten van elke maand verschijnt eene aflevering van **2** vellen druks. Bij de 1e afl. van iederen Jaargang wordt eene keurige PLAAT in KLEURENDRUK gevoegd, terwijl bij de laatste aflevering Titel en algemeenen Omslag GRATIS worden afgeleverd. De Prijs per Jaargang, die door den Uitgever ONGEKEND LAAG gesteld is, met het oog op een aanzienlijk debiet, bedraagt slechts ***f* 1.80 per Jaargang of nog geen $3\frac{1}{2}$ Cent per week.**

Men verbindt zich tot wederopzeggens, doch voor niet minder dan eenen geheelen Jaargang. De 1e afl. ziet het licht.

OP AANNEMELIJKE VOORWAARDEN

TE Huur,

een *HUIS* waarin 6 KAMERS, KEUKEN, KELDER etc., staande aan het Cingel tegenover de Drostenlaan; — te bevragen bij den eigenaar W. J. VENNINK,
Assen, 25 Febr. 1858.

De Notaris Mr. H. J. CARSTEN te Hoogeveen zal ten verzoeke en ten huize van den heer C. C. H. MUNTING, Koopman in Bouwmaterialen en IJzerwaren te Hoogeveen, op Vrijdag den 5 Maart e.k., des voordemiddags precies om 10 uren, publiek verkoopen: Eene groote partij ***STAF- en PLAATIJZER, VENSTERGLAS, GLAZEN DAKPANNEN, SPIJKERS, DAKPANNEN, VLOERSTEENEN, MUURTEGELTJES, Steenen SCHOORSTEENPIJPEN*** enz., alsmede:

Drie ***dragtige MELKKOEIJEN***, eenige duizenden ponden ***HOOI*** en eenige ***BOEREN-, TUIN- en andere GEREEDSCHAPPEN***.

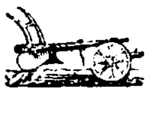

De Notaris A. J. C. TELLEGEN te Smilde zal op Maandag den 1 Maart a.s., des avonds ten 6 uur, in het Logement *DE VEENHOOP* bij H. J. RONNER aldaar, ten verzoeke van den heer A. BOXEN te Smilde, overgaan tot den PALMSLAG van:

1o. Eene halve Dwarsplaats **VEEN- en ONDERGROND** aan de Grietmanswijk te Smilde, in het 4de blok, plaats No. 22, groot ruim 4 bunders.

2o. Drie perceelen **BOVENVEEN**, zonder Ondergrond, in het 2e blok op plaats no. 32.

3o. Een perceel **BOVENVEEN**, zonder Ondergrond, in het 2e blok op plaats no. 28.

Genoemde Notaris zal dienzelfden dag overgaan tot den openbaren verkoop van ***vijftig dagwerken beste zwarte en graauwe vergravene***

TURF,

te veld staande op bovengemelde perceelen, alsmede een ***WATERMOLENTJE*** op afbraak in het 4e blok, plaats no. 22; de inzate zal geschieden des voormiddags te 9 uur, op het veld, aan te vangen op perceel 1, en 's avonds na den palmslag, ter plaatse in den hoofde genoemd, worden verkocht.

Nadere inlichtingen zijn te bekomen bij J. JOFFERS, Verveener te Smilde.

Palmslag

Op Dingsdag den 2den Maart 1858, des avonds te zeven ure, in het Logement van JOHANNES WIND te Smilde, van de **VEENEN**, behoorende aan de Kinderen van wijlen JANNES HOVINGH te Smilde en anderen, zoomede van de ***TURFPRAAM*** van E. R. HOMAN, liggende te Meppel, genaamd ***DE JONGE WILLEM***, thans wordende bevaren door JOHANNES SCHURING; een en ander ingezet op Zaturdag den 20 Februarij 1858.

Bij gelegenheid van bovengemelden Palmslag zullen tevens publiek worden verkocht: 15 ***dagwerken***

TURF,

aanwezig op de plaats van de Kinderen HOVINGH, op de van Liers wijk, zullende op den namiddag van den 2den Maart, die Turf op het Veld worden ingezet.

Notaris: H. H. VAN LIER.

Op Dingsdag den 2den Maart 1858, des avonds te 7 ure, in het Logement van JOHANNES WIND te Smilde,

voorlooopige Veiling van drie perceelen **VEEN en ONDERGROND**, gelegen te Smilde, in het vijfde blok N. W. zijde der hoofdvaart, op de plaats no. 19 (Friesche polder), toebehoorende aan MARTEN MANAK en JACOB ZWIERS te Smilde.

Notaris: H. H. VAN LIER

Publieke verkoop.

Op ZATURDAG den 27 Februarij e. k., des avonds te 7 uur, zullen in het Logement de *HARMONIE* te Assen, publiek worden verkocht:

1. Ten verzoeke van de Erven JANS VAN DER VEEN.
Een **HUIS, ERF** en naastgelegen **GROND**, staande en gelegen in de Hanebijtersgang te Assen, en een perceel ***BOUWLAND***, gelegen aan den Molenweg.

2. Ten verzoeke van den Heer A VAN DER SCHEER.
Eenige perceelen **BOSCHGROND**, uitmakende een gedeelte van het zoogenaamde ***Remmeltboschje***, op het Aardscheveld te Assen, groot te zamen 1 bunder 35 roeden.

3. Bij palmslag, het **LOGEMENT *DE HARMONIE***, met **ERF, TUIN** en **GROND**, staande en gelegen te Assen, tegenover het Paleis van Justitie; bij inzate gebragt op f 5200.
Het daarnevens staande **KOOPMANSHUIS**; met **KOETSHUIS, ERF** en **TUIN**; bij inzate gebragt op f 3800.

Voorts voor 3 à 6 jaren worden

verhuurd:

Drie stukken ***WEI- of HOOILAND***, gelegen nabij het Huis van WOLTHEKKER, toebehoorende aan Mevrouw de Wed. BERTLING.

Een akker ***BOUWLAND***, op de Komkamp van Mr. E. K. J. BERTLING.

Eenige **GRONDEN** op de Holtesch, in perceelen, toebehoorende aan Mr. D. H. WESTRA.

Om de veelheid der Perceelen, precies te 7 uur te beginnen.

Assen, 25 Febr. 1858.

A. W. VAN HOLTE TOT ECHTEN,
Notaris.

Na bekomene Regterlijke authorisatie,

op nader te bepalen tijd,

gedenkt de ondergeteekende, ten verzoeke van de Erven W. KLUIVINGH te Eelde, ten overstaan van den Notaris Mr. A. HOMAN, in het Gemeentehuis te Eelde, publiek te koop presenteren:

Eene **BOERENBEHUIZING, TUIN** en twee kampen **BOUWLAND**, ter grootte van 1 B. 2 R. 80 E., alles staande en gelegen te Eelde; alsmede een stuk **VEEN**, gelegen te Peize.

H. H. MENNES.

Brabender's Chocolade-koekjes

met worm-afdrijvende zelfstandigheden, zijn uitmuntend in hunne werking en worden gaarne door de kinderen genomen.

De Geneesheeren BEIJER, GEERLING, HOPMAN en FAHRMEISTER hebben ze met het beste gevolg aangewend en spreken er met veel lof van.

Zij kosten 40 cents het doosje.

STIJFSEL-GLANS.

Een deel van dit POEDER op acht deelen STIJFSEL met elkander opgelost, maakt het strijken veel gemakkelijker, het goed krijgt een mooijen glans en wordt minder bordig.

Het wordt in zakjes van 2 lood, oud gewigt, verkocht voor 13 Cents. Deze hoeveelheid is berekend op een half pond Stijfsel, oud gewigt.

Verachtelijke onderkruipers hebben er zich ook op toegelegd, dit artikel na te maken. Om het **Echt** te bekomen, vervoege men zich aan het Amsterdamsch Verkoophuis.

Amsterdam, VERKOOPHUIS.
Assen, H. P. A. VAN GORCUM.
Coevorden, C. J. van der SCHEER.
Gorredijk, S. G. ZWART.
Steenwijk, K. TIMMERMANS.
Hoogeveen, JAN van der WOLDE Jr.
Meppel, A. JEULEN.

En in de bekende Dépôts in de andere steden.

MARKTBERIGTEN.

GRONINGEN, 23 Feb. De graanhandel was heden bij geringe omzetting over 't geheel iets vaster. Omlander Tarwe 74 ℔ 7.40; Oldammer dito 74 ℔ f 7,15. — N. Rogge 70 ℔ f 6 10. — N. Zwarte Z. Boekweit 66 ℔ f 6.20. — N. Winter-Gerst 56, 58 ℔ f 4.60 a 4.90. — Dikke Haver 44, 46 ℔ f 3 65 a f 3.85; Blanke Voerhaver 38, 40 ℔ f 3.10 a 3.45; Zwarte Haver 38, 40 ℔ f 3.15 a f 3.45. — Paardeboonen f 6 a 6,50. — Koolzaad vond meer vraag, Omlander f 11.25 a 12.00; Oldammer f 11 a 11,25,50. — Raapolie f 37. — Boter 1ste soort f 22.00; 2de soort f 20.00.

Hoogeveen, 23 Feb Rogge: hoogste f 6.15, laagste f 5,95; aanvoer 372 mudden. Boekweit: hoogste f 6.80, laagste f 6,40; aanvoer 49 mudden. Honig per pd: hoogste f 0.00, laagste f 0,00: aanvoer 000 ponden. Boter per Ned. pd.; hoogste f 1.05 laagste f 1.00; aanvoer 1380 ponden; per $^{1}/_{4}$ vat hoogste f 42.--, laagste f 40.—. Roggebrood de 6 Ned. ponden f 0.43; de 3 Ned. ponden f 0.21^{5}.

Smilde, 24 Feb. Rogge f 6.00 a f 5,75. Veenboekweit f 7.00 a 6.20. Zand-Boekweit f 0.00. Haver f 0.00 a f 0,00 a 0.00. Boter f 1,00 a f 0,90. Aardappelen f 0,00 Dragtige Motten f 00.00 a f 00.00. Eijeren, 100 stuks, f 2,25 a f 0,00.

COEVORDEN, 22 Feb. Rogge f 5,75 a f 6,00. Boekweit f 6.30 a f 6.40. Boter f per ned. pd. 0.80.

AMSTERDAM, 22 Feb. Zwolsche BOTER f 54 a 57. — Kamper-Eilands HOOI f 25 a 28. — TARWE prijshoudend met eenigen handel; 133 ℔ nieuwe bonte Poolsche f 312; 133 ℔ mindere dito f 308 bij partij; 129 ℔ jarige bonte dito f 305; 125 ℔ oude roodbonte dito f 265; 121 ℔ Friesche f 213 a/Zaan bij partij: 122 ℔ dito f 216. — ROGGE onveranderd; 121, 123 ℔ Belgische f 170, 172; 115, 120 ℔ Petersburger f 144, 154. — GARST, HAVER en BOEKWEIT zonder handel. — KOOLZAAD op het Voorjaar £ $1\frac{1}{2}$, op het Najaar £ 2 hooger; op 9 v. Olie in April £ $67\frac{1}{2}$; Sept. en Oct. £ 69. — LIJNZAAD zonder handel. — RAAPOLIE dadelijk flaauw, op levering williger, op 6 weken f $39\frac{1}{4}$; Vliegend f 38; 1o. Mei f $37\frac{1}{2}$, $\frac{1}{4}$, $\frac{3}{4}$, Najaar f $38\frac{1}{4}$. — LIJNOLIE dadelijk onveranderd, op levering flaauw; op 6w, f $32\frac{1}{4}$; Vliegend f 31; 1o. Maart f $30\frac{1}{4}$, 30, $\frac{1}{4}$; April f $30\frac{3}{4}$, $\frac{1}{2}$, $\frac{3}{4}$; Mei f 31; Najaar f 32, $\frac{1}{4}$. — HENNEPOLIE op 6/w. f $36\frac{3}{4}$; Vliegend f $35\frac{1}{2}$. — RAAPKOEKEN per 1040 stuks f 70 a 75. — LIJNKOEKEN per 140 stuks f 10 a f 13.

SCHIEDAM, 20 Feb. MOUTWIJN tot f $12\frac{1}{2}$ per vat contant met weinig order; bij partij is f 15 besteed, om bij open water te ontvangen. — JENEVER 100 pct. Amst. proef f 16 a $16\frac{1}{2}$ per vat contant.

VEEPRIJZEN.

GRONINGEN, 23 Feb. Aan de veemarkt was heden een tamelijke aanvoer van levende en geslagte varkens, doch door de heerschende koude is er weinig omgezet en waren de prijzen dalende.

LEEUWARDEN, 19 Febr. Aangevoerd 850 runderen van de beste kwaliteit, de handel was flaauw; 30 vette kalveren, wel te plaatsen; 40 schapen, niet williger, alsmede 30 varkens die iets hooger zijn verkocht.

LONDEN, 19 Feb. De veemarkt was niet meer dan matig bezet en van alle soorten ging tot de vorige notering slechts weinig af.

LONDEN, 22 Feb. De aanvoer ter veemarkt bestond uit 3980 runderen, 107 kalveren en 16.550 schapen, waarvoor de stemming flaauw was.

PRIJSCOURANT DER EFFECTEN.

AMSTERDAM, 1858.

	pCt.	22 Feb.	23 Feb.
Nederl W.S.	$2\frac{1}{2}$	$63\frac{5}{8}$	$63\frac{13}{16}$
—	3	$76\frac{1}{8}$	$76\frac{3}{8}$
—	4	$96\frac{15}{16}$	97
Amort. Synd.	$3\frac{1}{2}$	$91\frac{3}{4}$	$91\frac{3}{4}$
Handelm.	$4\frac{1}{2}$	$135\frac{1}{2}$	136
O. I. Leening	4	96	
Aand. H. Spw.			
— R. —	$4\frac{1}{2}$		
Ned. B.			172
Maats. Weld.			
Rusland,			
Obl. Hope	5	$104\frac{1}{8}$	$104\frac{1}{2}$
Dito 1831/33	5	$91\frac{1}{2}$	$91\frac{1}{4}$
Cert. 1840	4	$85\frac{3}{16}$	
— Stieglitz	4	$84\frac{3}{16}$	$84\frac{1}{4}$
— Nieuwe	4		
— 5e Serie	5	96	96
— 1855 6e S.	5	99	99
— van Ass.	6	$65\frac{1}{4}$	

	pCt.	22 Feb.	23 Feb.
Polen,			
Aand. fl 500	f	$150\frac{1}{2}$	
Obl.	4	$78\frac{1}{4}$	$78\frac{1}{2}$
Spanje, Obl.	$1\frac{1}{2}$	$25\frac{15}{16}$	$26\frac{1}{8}$
Obligatien	3	$43\frac{1}{2}$	$43\frac{1}{2}$
Binnenl.	3	$37\frac{9}{16}$	$37\frac{13}{16}$
Amortisable		$6\frac{3}{8}$	$6\frac{3}{16}$
Bewijz. Coup.		$5\frac{1}{8}$	$5\frac{1}{8}$
Oostenrijk,			
Oblig. Goll	5		
— —	4		
— Metal.	5	$73\frac{1}{4}$	$73\frac{11}{16}$
— Rente A.	5	$86\frac{1}{2}$	$86\frac{3}{4}$
— Nation.	5	$76\frac{1}{4}$	$76\frac{11}{16}$
— —	$2\frac{1}{2}$	$38\frac{1}{4}$	$38\frac{1}{4}$
Belgie, Cert.	$2\frac{1}{2}$		
Rothschild	$2\frac{1}{2}$	$52\frac{1}{8}$	
Portug., Obl.	3	$45\frac{1}{2}$	$45\frac{11}{16}$
Brazilien	5		
Weener aandeelen	4	316	319

22 Feb. De nieuwe daling der Consols werkten wederom ongunstig op de markt. Vooral echter ten opzigte van de Nationale, de Oostenrijksche, Mexikaansche en Zuid-Amerikaansche fondsen.

23 Feb. De markt heeft zich algemeen eenigermate van haren geledenen teruggang hersteld; de goede houding der Londensche en Parijzer beursen werkte daartoe mede.